

Школска 2012/2013. година

**Општинско такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада**

VII разред

Шифра: _____

1.	<p>На основу понуђеног описа препознај књижевног јунака.</p> <p>„Раније би му сваки час излијетјела крупна псовка или каква незграпна коњска упадица, а сад је стално био на опрезу, па би се увијек на вријеме прекинуо у пола реченице. (...) Корачао је, снажан, чврст и одрешит, истински ратник и заштитник; а дјевојчина рука, меко савијена око његова врата, без престанка му је напомињала да се дубоко у њему њише и гуче незаборавни голуб, с најниже гране школског ораха, голуб доступан руци сваког дјечака.”</p> <p>_____</p> <p align="center">(име књижевног јунака)</p>													
2.	<p>Заокружи слово испред почетне строфе <i>Плаве гробнице</i> Милутина Бојића.</p> <table border="1" data-bbox="156 1021 1437 1298"> <tr> <td data-bbox="156 1021 792 1159"> <p>а) Стојте, галије царске! Буктиње нек утрну, Веслање умре хујно, А кад опело свршим, клизите у ноћ црну Побожно и нечујно.</p> </td> <td data-bbox="792 1021 1437 1159"> <p>б) Стојте, галије царске! Спутајте крме моћне! Газите тихим ходом! Опело гордо држим у доба језе ноћне Над овом светом водом.</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="156 1159 792 1298"> <p>в) Стојте, галије царске! На гробљу браће моје Завите црним трубе. Стражари у свечаном опело нек опоје Ту, где се вали љубе!</p> </td> <td data-bbox="792 1159 1437 1298"> <p>г) Стојте, галије царске! У име свесне поште Клизите тихим ходом. Опело држим како не виде небо јоште Над овом светом водом!</p> </td> </tr> </table>	<p>а) Стојте, галије царске! Буктиње нек утрну, Веслање умре хујно, А кад опело свршим, клизите у ноћ црну Побожно и нечујно.</p>	<p>б) Стојте, галије царске! Спутајте крме моћне! Газите тихим ходом! Опело гордо држим у доба језе ноћне Над овом светом водом.</p>	<p>в) Стојте, галије царске! На гробљу браће моје Завите црним трубе. Стражари у свечаном опело нек опоје Ту, где се вали љубе!</p>	<p>г) Стојте, галије царске! У име свесне поште Клизите тихим ходом. Опело држим како не виде небо јоште Над овом светом водом!</p>									
<p>а) Стојте, галије царске! Буктиње нек утрну, Веслање умре хујно, А кад опело свршим, клизите у ноћ црну Побожно и нечујно.</p>	<p>б) Стојте, галије царске! Спутајте крме моћне! Газите тихим ходом! Опело гордо држим у доба језе ноћне Над овом светом водом.</p>													
<p>в) Стојте, галије царске! На гробљу браће моје Завите црним трубе. Стражари у свечаном опело нек опоје Ту, где се вали љубе!</p>	<p>г) Стојте, галије царске! У име свесне поште Клизите тихим ходом. Опело држим како не виде небо јоште Над овом светом водом!</p>													
3.	<p>На линији поред сваког наслова књижевног дела напиши број књижевне врсте којој дело припада (две врсте су вишак).</p> <table data-bbox="156 1383 1437 1617"> <tr> <td>1. посленичка песма</td> <td>_____ <i>Доживљаји Николетине Бурсаћа</i></td> </tr> <tr> <td>2. приповетка</td> <td>_____ <i>Кујунџија и хитропреља</i></td> </tr> <tr> <td>3. драма у стиху</td> <td>_____ <i>Кањош Мацедонових</i></td> </tr> <tr> <td>4. бајка</td> <td>_____ <i>Бој на Косову</i></td> </tr> <tr> <td>5. тужбалица</td> <td></td> </tr> <tr> <td>6. роман</td> <td></td> </tr> </table>	1. посленичка песма	_____ <i>Доживљаји Николетине Бурсаћа</i>	2. приповетка	_____ <i>Кујунџија и хитропреља</i>	3. драма у стиху	_____ <i>Кањош Мацедонових</i>	4. бајка	_____ <i>Бој на Косову</i>	5. тужбалица		6. роман		
1. посленичка песма	_____ <i>Доживљаји Николетине Бурсаћа</i>													
2. приповетка	_____ <i>Кујунџија и хитропреља</i>													
3. драма у стиху	_____ <i>Кањош Мацедонових</i>													
4. бајка	_____ <i>Бој на Косову</i>													
5. тужбалица														
6. роман														
4.	<p>Подвуци називе две стилске фигуре које препознајеш у следећим примерима.</p> <table data-bbox="156 1702 1437 1851"> <tr> <td>„Као дух јесени у шум лишћа свела, Кд туга у живот наших жеља тајних”</td> <td>„Њихов сјај је био плав, мутан и чедан, Сјај морем скривене, скупоцене шкољке”</td> </tr> <tr> <td>епитет</td> <td>персонификација</td> </tr> <tr> <td></td> <td>словенска антитеза</td> </tr> <tr> <td></td> <td>поређење</td> </tr> </table>	„Као дух јесени у шум лишћа свела, Кд туга у живот наших жеља тајних”	„Њихов сјај је био плав, мутан и чедан, Сјај морем скривене, скупоцене шкољке”	епитет	персонификација		словенска антитеза		поређење					
„Као дух јесени у шум лишћа свела, Кд туга у живот наших жеља тајних”	„Њихов сјај је био плав, мутан и чедан, Сјај морем скривене, скупоцене шкољке”													
епитет	персонификација													
	словенска антитеза													
	поређење													

5.	<p>Повежи писца са ликом из његовог дела.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;"> <p>Стефан Митров Љубиша Бранко Ћопић Ана Франк Јанко Веселиновић</p> </td> <td style="width: 50%;"> <p>Јовица Нинковић Фурлан Бранка Мип</p> </td> </tr> </table>	<p>Стефан Митров Љубиша Бранко Ћопић Ана Франк Јанко Веселиновић</p>	<p>Јовица Нинковић Фурлан Бранка Мип</p>											
<p>Стефан Митров Љубиша Бранко Ћопић Ана Франк Јанко Веселиновић</p>	<p>Јовица Нинковић Фурлан Бранка Мип</p>													
6.	<p>Пред тобом су стихови Милана Ракића. Обрати пажњу на строфу, стих и риму у датом одломку.</p> <p>„Али дирнути руком није смео Ни отмено ти лице, нити уста, Ни златну круну, ни краљевски вео Под којим лежи твоја коса густа.”</p> <p>Строфа којом је написана <i>Симонида</i> је _____, стих се зове _____, а врста риме у претходној строфи је _____.</p>													
7.	<p>Пажљиво прочитај следеће реченице. Поред тачних заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">Живот и обичаје народа српског саставио је непознат казивач.</td> <td style="width: 5%;">Т</td> <td style="width: 35%;">Н</td> </tr> <tr> <td>Иво Сенковић и ага од Рибника није новела.</td> <td>Т</td> <td>Н</td> </tr> <tr> <td>Мали Радојица је познати ускок.</td> <td>Т</td> <td>Н</td> </tr> <tr> <td>Смрт војводе Пријезде је песма покосовског тематског круга .</td> <td>Т</td> <td>Н</td> </tr> </table>	Живот и обичаје народа српског саставио је непознат казивач.	Т	Н	Иво Сенковић и ага од Рибника није новела.	Т	Н	Мали Радојица је познати ускок.	Т	Н	Смрт војводе Пријезде је песма покосовског тематског круга .	Т	Н	
Живот и обичаје народа српског саставио је непознат казивач.	Т	Н												
Иво Сенковић и ага од Рибника није новела.	Т	Н												
Мали Радојица је познати ускок.	Т	Н												
Смрт војводе Пријезде је песма покосовског тематског круга .	Т	Н												
8.	<p>Да ли су наведена дела написана у истом веку? Напиши ДА или НЕ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Кањош Мацедоновић</i> и <i>Прича о кмету Симану</i> _____ 2. <i>Плава гробница</i> и <i>Крвава бајка</i> _____ 3. <i>Хајдук Станко</i> и <i>Доживљаји Николетине Бурсаћа</i> _____ 													
9.	<p>Сиже је:</p> <ol style="list-style-type: none"> а) стилска фигура; б) синоним за фабулу; в) распоред догађаја у књижевном тексту. <p style="text-align: center;">Заокружи слово испред тачног одговора.</p>													
10.	<p>Заокружи слова испред две тачне тврдње.</p> <ol style="list-style-type: none"> а) Питалица има одговор, а загонетка одгонетку. б) Не постоји суштинска разлика између клетве и заклетве. в) Пословица може бити у стиху или у прози. г) Брзалице се ретко изговарају напамет. д) Пословица не може да се нађе ни у једном другом књижевном тексту. 													
11.	<p>Заокружи две одреднице које се односе на Стефана Митрова Љубишу.</p> <p>Стефан Митров Љубиша је стварао у домену књижевног рода а) лирике, б) епике, в) драме, и то следеће књижевне врсте: а) комад с певањем, б) идиле, в) тужбалице, г) приповетке, д) трагедије.</p>													

2.	<p>Избаци уљеза! Која песма не припада низу? Подвуци одговоре које сматраш тачним.</p> <p>а) <i>Женидба Душанова, Орање Марка Краљевића, Стари Вујадин, Диоба Јакишића</i> б) <i>Мали Радојица, Три сужња, Старина Новак и кнез Богосав, Иво Сенковић и ага од Рибника</i></p>							
13.	<p>Пред тобом је дефиниција једне књижевне врсте. Прочитај је и одреди о којој је књижевној врсти реч.</p> <p>Ова књижевна врста може припадати и народној и ауторској књижевности. У прозној форми приказује један или више догађаја и јунаке који најчешће имају наглашене типске особине. Заплет је сведен, а расплет долази нагло, као снажан обрт при завршетку текста. У српској књижевности ову књижевну врсту стварали су Кочић, Станковић, Матавуљ, Андрић и многи други.</p> <p>_____</p> <p>(назив књижевне врсте)</p>							
14.	<p>Напиши две стилске фигуре које доминирају у следећим стиховима.</p> <p>„О Пријезда, војводи сталаћка, пошљи мени до три добра твоја: прво добро – сабљу навалију, која сече дрвље и камење, друго добро – Ждрала, коња твога, који коњиц може прелетети засобице и по два бедена; треће добро – твоју љубу верну!”</p> <p>_____</p> <p>(називи стилских фигура)</p>							
15.	<p>У празна поља упиши тачне називе књижевних родова који су описани.</p> <table border="1" data-bbox="231 1252 1451 1742"> <tr> <td data-bbox="231 1252 892 1461"> <p>А) Карактеришу је звучна понављања и паралелизми. Може бити монодијска, хорска, али и објективна, народна и ауторска. Њена дистинктивна обележја су субјективност, ритмичност и музикалност.</p> </td> <td data-bbox="892 1252 1451 1461"> <p>_____</p> <p>(назив књижевног рода)</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="231 1461 892 1601"> <p>Б) Представља радњу кроз низ збивања. Издваја репрезентативне јунаке чију индивидуалну карактеризацију и психологизацију слика кроз приповедање.</p> </td> <td data-bbox="892 1461 1451 1601"> <p>_____</p> <p>(назив књижевног рода)</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="231 1601 892 1742"> <p>В) Радња је приказана кроз лица која делују, а не приповедају.</p> </td> <td data-bbox="892 1601 1451 1742"> <p>_____</p> <p>(назив књижевног рода)</p> </td> </tr> </table>	<p>А) Карактеришу је звучна понављања и паралелизми. Може бити монодијска, хорска, али и објективна, народна и ауторска. Њена дистинктивна обележја су субјективност, ритмичност и музикалност.</p>	<p>_____</p> <p>(назив књижевног рода)</p>	<p>Б) Представља радњу кроз низ збивања. Издваја репрезентативне јунаке чију индивидуалну карактеризацију и психологизацију слика кроз приповедање.</p>	<p>_____</p> <p>(назив књижевног рода)</p>	<p>В) Радња је приказана кроз лица која делују, а не приповедају.</p>	<p>_____</p> <p>(назив књижевног рода)</p>	
<p>А) Карактеришу је звучна понављања и паралелизми. Може бити монодијска, хорска, али и објективна, народна и ауторска. Њена дистинктивна обележја су субјективност, ритмичност и музикалност.</p>	<p>_____</p> <p>(назив књижевног рода)</p>							
<p>Б) Представља радњу кроз низ збивања. Издваја репрезентативне јунаке чију индивидуалну карактеризацију и психологизацију слика кроз приповедање.</p>	<p>_____</p> <p>(назив књижевног рода)</p>							
<p>В) Радња је приказана кроз лица која делују, а не приповедају.</p>	<p>_____</p> <p>(назив књижевног рода)</p>							
16.	<p>Подвуци термине који нису називи стилских фигура.</p> <p>алегорија, симбол, цезура, хипербола, реплика</p>							

17.	<p>Одреди облик казивања у следећим одломцима.</p> <p>а) „Сад дође ред на најмлађег сина да и он чува јабуку; он се оправи, дође под јабуку и намести кревет под њом, па легне спавати.”</p> <p>Облик казивања: _____</p> <p>б) – Одакле си? – Из Црне Баре? – Кога тражиш овде? – Хајдуке.</p> <p>Облик казивања: _____</p>	
18.	<p>Из ког су дела следећи ликови?</p> <p>Лазар, Бајазит, слуга Милутин, јаничари</p> <p>а) <i>Ропство Јанковић Стојана</i> б) <i>Власт</i> в) <i>Бој на Косову</i> г) <i>Кањош Мацедоновић</i></p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
19.	<p>Подвуци три одреднице које се односе на <i>Златну јабуку</i> и <i>девет пауница</i>:</p> <p>народна књижевност, ауторска књижевност, фантастични елементи, биографија, чиновни, епизоде</p>	
20.	<p>Заокружи слово које у наслову нема тачан назив књижевне врсте којој дело припада:</p> <p>а) <i>Крвава бајка</i> б) <i>Житије Светог Симеона</i> в) <i>Шашава песма</i></p>	

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

Школска 2012/2013. година
Општинско такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада
Решења

VII разред

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	Николетина Бурсаћ	1 бод
2.	б)	1 бод
3.	<u>6</u> <i>Доживљаји Николетине Бурсаћа</i> <u>1</u> <i>Кујунџија и хитропреља</i> <u>2</u> <i>Кањош Мацедоновић</i> <u>3</u> <i>Бој на Косову</i>	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод; уколико су тачна два одговора, онда се даје пола бода (0,5); уколико су тачна 3 одговора, такође се даје пола бода (0,5); уколико су тачна сва четири одговора, онда се даје 1 бод.
4.	<u>епитет</u> <u>поређење</u>	0,5 бодова 0,5 бодова
5.	Стефан Митров Љубиша → Јовица Нинковић Бранко Попић → Фурлан Ана Франк → Бранка Јанко Веселиновић → Мип	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод; уколико су тачна два одговора, онда се даје пола бода (0,5); уколико су тачна 3 одговора, такође се даје пола бода (0,5); уколико су тачна сва четири одговора, онда се даје 1 бод.
6.	катрен, једанаестерац, укрштена/наизменична (рима)	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод; уколико су тачна два одговора, онда се даје пола бода (0,5); уколико су тачна сва три одговора, онда се даје 1 бод.
7.	Н, Т, Н, Т	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод; уколико су тачна два одговора, онда се даје пола бода (0,5); уколико су тачна 3 одговора, такође се даје пола бода (0,5); уколико су тачна сва четири одговора, онда се даје 1 бод.
8.	НЕ, ДА, НЕ	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод; уколико су тачна два одговора, онда се даје пола бода (0,5); уколико

		су тачна сва три одговора, онда се даје 1 бод.
9.	в)	1 бод
10.	а) в)	0,5 бодова 0,5 бодова
11.	б) г)	0,5 бодова 0,5 бодова
12.	<i>Стари Вујадин</i> <i>Три сужња</i>	0,5 бодова 0,5 бодова
13.	приповетка	1 бод
14.	градација (стајаћи) епитет	0,5 бодова 0,5 бодова
15.	А) лирика Б) епика В) драма	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод; уколико су тачна два одговора, онда се даје пола бода (0,5); уколико су тачна сва три одговора, онда се даје 1 бод.
16.	<u>цезура</u> <u>реплика</u>	0,5 бодова 0,5 бодова
17.	а) нарација б) дијалог	0,5 бодова 0,5 бодова
18.	в)	1 бод
19.	<u>народна књижевност</u> , ауторска књижевност, <u>фантастични елементи</u> , биографија, чиновни, <u>епизоде</u>	Уколико је дат само један тачан одговор, онда се не даје ниједан бод; уколико су тачна два одговора, онда се даје пола бода (0,5); уколико су тачна сва три одговора, онда се даје 1 бод.
20.	а)	1 бод